

 Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Farmasidagene 2023

Hvor mye legemiddelkompetanse i helsekompetanse?

10.11.2023, kl. 12:15-12:45

Christopher Le, seniorrådgiver, Helsedirektoratet

The collage features several documents related to health literacy. At the top, there are smaller booklets with titles like 'Health Literacy', 'AZ', and 'LITERACY'. Below them are larger reports: 'International Report on the Methodology, Results, and Recommendations of the European Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS19) of M-POHL', 'International Handbook of Health Literacy: Research, practice and policy across the lifespan', and 'Befolkningens helsekompetanse, del I' (The International Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS19) - et samarbeidsprosjekt med samarbeidspartner M-POHL, ledet av WHO-Euro). The 'Befolkningens helsekompetanse, del I' report includes the name Christopher Le and the Norwegian Directorate of Health logo.

1

 Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Hvorfor helsekompetanse?

Et tilbakeblikk...

2

2

3

Health literacy policies – how can they be developed and implemented?

To meet the growing demand of decision-makers, a policy guide was initiated to support policy-/decision-makers and administrators in implementing effective policies and actions to improve health literacy of the population on a national level.

The guide is a product being developed by the [WHO Action Network on Measuring Population and Organizational Health Literacy](#), initiated by the Swiss Federal Office of Public Health together with WHO/Europe and the Austrian national Public Health Institute (M-POHL 2023).

4

EVPOP Webinar

Guide “Health literacy policies – how can they be developed and implemented?”

On December 6th (11-12:30pm CET) a webinar will be held to present the guide, including country-specific examples.

Please visit m-pohl.net or use the link below to RSVP: survey.goeg.at/index.php/564495?newtest=Y&lang=en

A zoom link will be sent prior to the webinar

M-POHL

Action Network on Measuring Population and Organizational Health Literacy of WHO-Europe

“Health literacy policies – how can they be developed and implemented?”

Webinar on December 6 2023, 11:00 – 12:30pm CET (online)

Program

11:00 – 11:10pm	Opening Anastasia Koylyu, WHO Europe Isabelle Villard, Swiss Federal Office of Public Health Christina Dietscher, M-POHL policy chair
11:10 – 11:30	Presentation of the guide Austrian National Public Health Institute
11:30 – 12:10	Reality check – insights in national policy processes on health literacy on different countries Representative Austria (requested) Belgium (Stephan Van den Broucke) Ireland (Helen Ryan) Norway (Christopher Le) Representative Portugal (requested)
12:10 – 12:25	Open discussion to reflect on the guide & national health literacy policies Facilitator: Peter Nowak
12:25-12:30	Closing Anastasia Koylyu, WHO Europe

5

The collage features several key Norwegian health policy documents and reports:

- Meld. St. 7 (2019–2020):** Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023. Melding til Stortinget.
- NOU (Norges offentlige utredning):** Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.
- Meld. St. 15 (2022–2023):** Folkehelsemeldinga. Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar.
- RAPID REVIEW OF INEQUALITIES IN HEALTH AND WELLBEING IN NORWAY SINCE 2014** (OECD).
- INSTITUTT FOR HELSEPOLITIKK (INSTITUT FOR HEALTH POLICY)** logo.

6

7

Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Rett til medvirkning

§ 3-2. Pasientens og brukerens rett til informasjon

- Pasienten skal ha den informasjon som er nødvendig for å få innsikt i sin helsetilstand og innholdet i helsehjelpen. Pasienten skal også informeres om mulige risikoer og bivirkninger

§ 3-5. Informasjonens form

- Informasjonen skal være tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn. Informasjonen skal gis på en hensynsfull måte
- Personellet skal så langt som mulig sikre seg at mottakeren har forstått innholdet og betydningen av informasjonen

Kilder: Lov om pasient- og brukerrettigheter
Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

8

Krav til helsepersonells yrkesutøvelse

§ 10. Informasjon til pasienter m.v.

- Den som yter helse- og omsorgstjenester, skal gi informasjon til den som har krav på det etter reglene i pasient- og brukerrettighetsloven §§ 3-2 til 3-4. I helseinstitusjoner skal informasjon etter første punktum gis av den som helseinstitusjonen utpeker.

Kilder: Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)

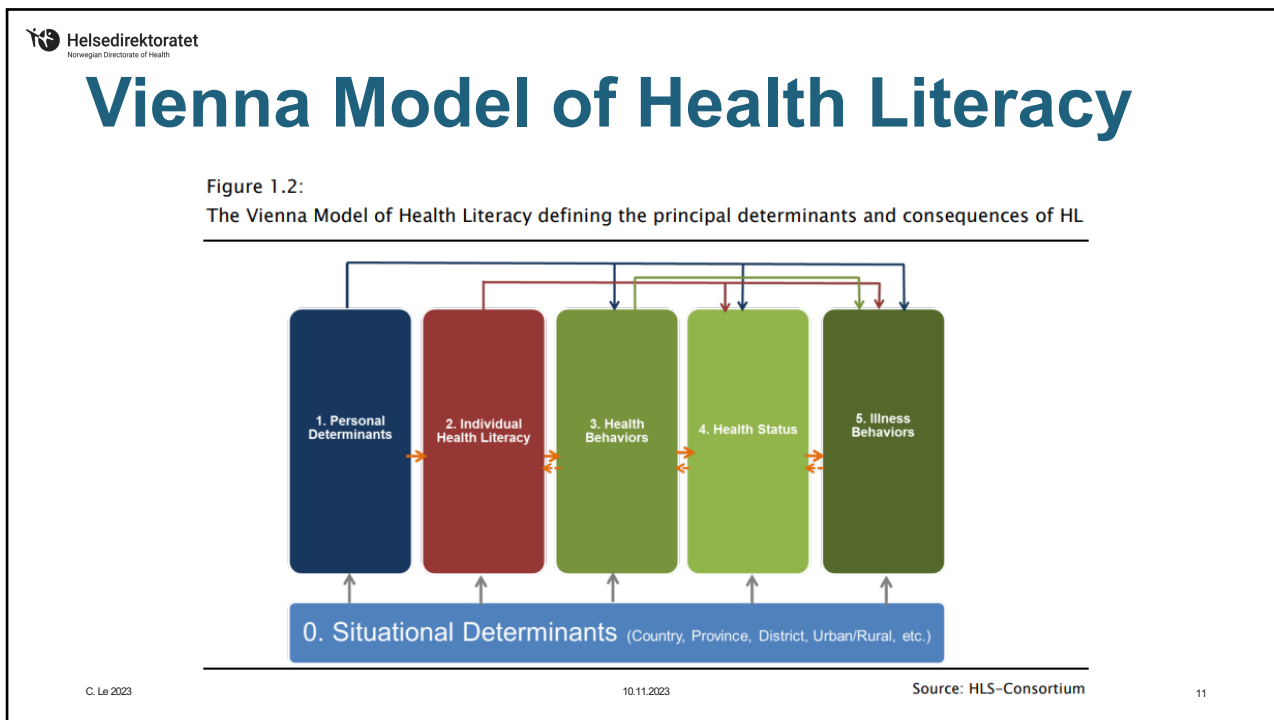
9

Men, hva er helsekompetanse?

og hva er...

legemiddelkompetanse?

10

11

Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Nordic Welfare Centre

Health literacy affects health in many ways

Health literacy is a broad concept that can be used in several contexts and can affect health in many ways. Besides being a determinant of health, health literacy is also a mediating and moderating factor for health (Pelikan et al., 2018).

C. Le 2023 10.11.2023 12

12

Critical health literacy

Refers to more advanced cognitive skills, which together with social skills, can be applied to critically analyse information, and to use this information to exert greater control over life events and situations

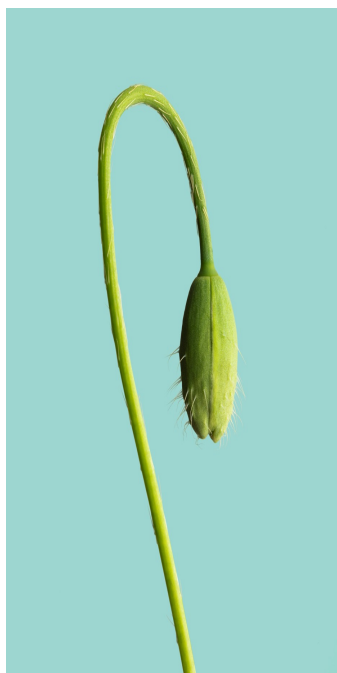
Communicative/interactive health literacy

Refers to more advanced cognitive and literacy skills which, together with social skills, can be used to actively participate in everyday activities, to extract information and derive meaning from different forms of communication, and to apply new information to changing circumstances

Basic/functional health literacy

Refers to sufficient basic skills in reading and writing to be able to function effectively in everyday situations, broadly compatible with the narrow definition of health literacy

13

Helsekompetanse er personers evne til å **finne, forstå, vurdere** og **anvende** helseinformasjon for å kunne treffe kunnskapsbaserte beslutninger relatert til egen helse. Det gjelder både beslutninger knyttet til **livsstilsvalg**, **sykdomsforebyggende tiltak**, **egenmestring av sykdom** og **bruk av helse- og omsorgstjenesten**.

Helsedirektoratet (d.å.)

14

Hvor er legemiddelkompetansen?

- Generic/general health literacy
- Navigational health literacy
- Communicative health literacy
- Digital health literacy
- Distributive health literacy
- Mental health literacy
- Organizational health literacy
- ...
- Functional health literacy
- Interactive health literacy
- Critical health literacy
- REALM-D20/D30 etc.

15

• Det finnes mange definisjoner av helsekompetanse
 • Det finnes mange konseptuelle modeller for helsekompetanse
 • Det finnes en rekke måleinstrumenter

- Multidimensionale instrumenter:
 - FCCHL
 - HLS-EU-Q47/HLS₁₉
 - HLQ
 - TOFHLA/REALM
- Unidimensionale instrumenter:
 - HLS₁₉-Q12
 - HLS₁₉-SF12
 - HLS₁₉-Q12-NO
 - HLS₁₉-YP12
 - COM, NAV, DHL, DSK, DHC, VAC...

Norwegian HLS₁₉-instruments

Developed by the national research team of HLS₁₉ (NST)

- HLS₁₉-Q47-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **comprehensive health literacy**. M-POHL, Oslo.
- HLS₁₉-Q12-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **health literacy (short version)**. M-POHL, Oslo.
- HLS₁₉-Q8HP-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring health literacy within the **health promotion domain**.
- HLS₁₉-Q8DP-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring health literacy within the **disease prevention domain**.
- HLS₁₉-Q8HC-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring health literacy within the **healthcare domain**.
- HLS₁₉-NHL-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **navigation health literacy**.
- HLS₁₉-COM-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **communicative health literacy**.
- HLS₁₉-DHL-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **digital health literacy**.
- HLS₁₉-DHI-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **digital health literacy (interactive)**.
- HLS₁₉-DSK-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **digital skills**.
- HLS₁₉-DHC-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **digital health literacy (critical)**.
- HLS₁₉-HCENO-Norwegian – The Norwegian instrument for measuring **healthcare navigation**.

HLS ₁₉ -Q47-NO_Norwegian		Veldig vanskelig	Vanskelig	Let	Veldig lett	Ver ikke
1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7

FCCHL scale question

P1. You have found that the print was too small to read

P2. You have found characters and words that you did not know

P3. You have found that the content was too difficult

P4. You have needed a long time to read and understand them

P5. You have needed someone to help you read them

P6. You have collected information from various sources

P7. You have extracted the information you wanted

P8. You have understood the obtained information

16

Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS₁₉)

Befolkningens helsekompetanse, del I

The International Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS₁₉) - et samarbeidsprosjekt med støtte fra M-POHL, OsloMet og WHO-Euro

Christopher Le
Hanne Selberg Pedersen
Kjell Svane Pettersen
Oyvind Gøtzsche

Med bistand fra
Pål Jaarøge

Rapport
IS-2023

Helsekompetansen i fem utvalgte innvandrepopulasjoner i Norge: Pakistan, Polen, Somalia, Tyrkia og Vietnam

Befolkningens helsekompetanse, del II

Christopher Le
Hanne Selberg Pedersen
Kjell Svane Pettersen
Oyvind Gøtzsche

Med bistand fra
Pål Jaarøge

Rapport
IS-2023

International Report on the Methodology, Results, and Recommendations of the Euro Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS₁₉) of M-POHL

Report

The HLS₁₉ Consortium of the WHO Action Network to M-POHL

M-POHL - WHO Action Network on Measuring Population Health Literacy

Assessing Organizational Health Literacy

M-POHL has started in 2023 a project on measuring organizational health literacy (OHL). A main focus will be set on measuring organizational health literacy in hospitals and in primary care organizations. Countries from the WHO-Euro region are welcome to participate in the.

HLS₁₉ 2025: Next Population Health Literacy Survey - preparation work has started!

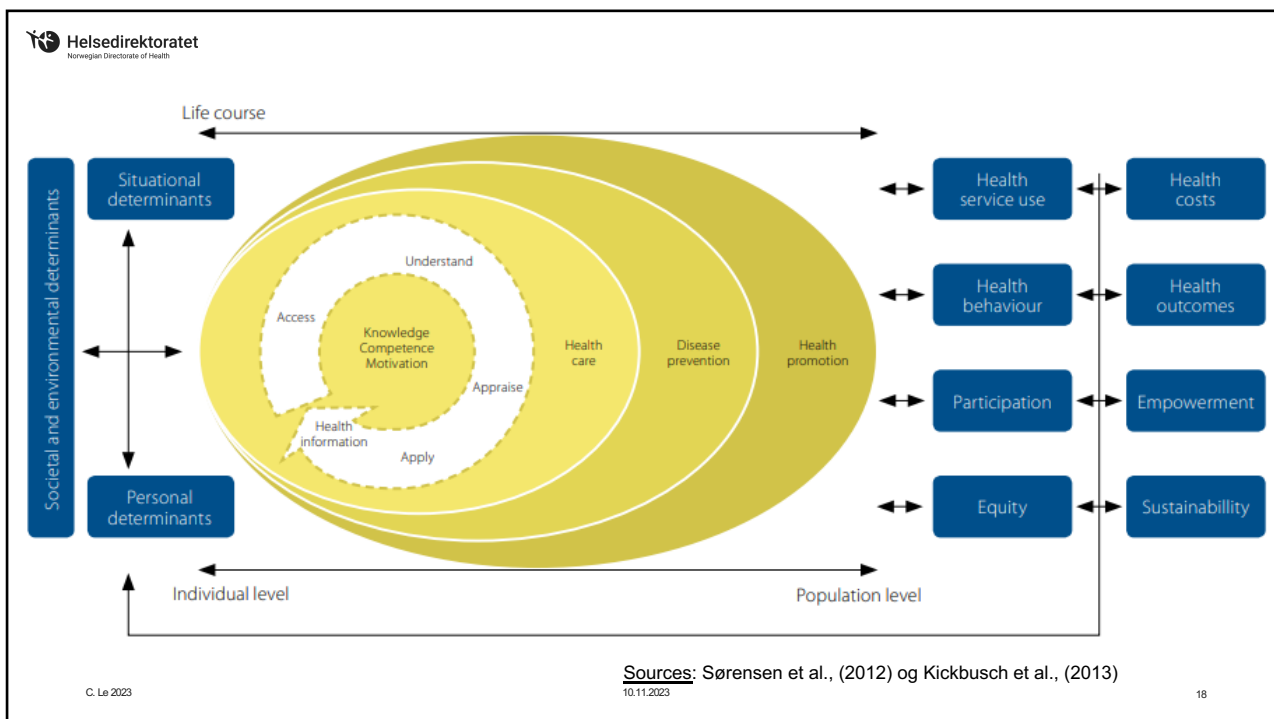
The next population health literacy survey, the HLS₂₀₂₅, will allow countries that already participated in HLS₁₉ to comparatively monitor general health literacy and specific health literacy and new countries to initiate measuring and population health literacy in their.

Results

- HLS₁₉ Instruments in different languages
- Publications on international HLS₁₉ results
 - HLS₁₉ Short Summary of the International Report
 - HLS₁₉ Executive Summary of the International Report
 - HLS₁₉ International Report on the methodology, results and recommendations
 - Factsheets on HLS₁₉ instruments
 - Articles on HLS₁₉
- Publications on national HLS₁₉ results
 - Austria
 - France
 - Germany
 - Hungary
 - Italy
 - Norway
 - Portugal
 - Russian Federation
 - Slovenia
 - Switzerland

<https://m-pohl.net/>

17

18

Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

	I	II	III	IV
	Finne (F=Find)	Forstå (U=Understand)	Vurdere (J=Judge)	Anvende (A=Apply)
a) Helsetjeneste-relatert (HC)	Evne til å skaffe tilgang til informasjon om medisinske og kliniske anliggende	Evne til å forstå medisinsk informasjon	Evne til å tolke og vurdere medisinsk informasjon	Evne til å ta informerte beslutninger vedrørende medisinske problemer
b) Sykdomsforebygging (DP)	Evne til å skaffe tilgang til informasjon om risikofaktorer for helse	Evne til å forstå informasjon om risikofaktorer for helse og deres betydning	Evne til å tolke og vurdere informasjon om risikofaktorer for helse	Evne til å ta informerte beslutninger vedrørende risikofaktorer for helse
c) Helsefremming (HP)	Evne til å skaffe seg informasjon om hva som er helse-determinanter i sitt sosiale og fysiske miljø	Evne til å forstå informasjon om helse-determinanter og deres betydning i sitt sosiale og fysiske miljø	Evne til å tolke og vurdere informasjon om helse-determinanter i sitt sosiale og fysiske miljø	Evne til å ta informerte beslutninger vedrørende helse-determinanter i sitt sosiale og fysiske miljø

Figur 1: Konseptuelt rammeverk for å måle helsekompetanse (oversatt og justert fra modellen til Sørensen et al. 2012).

10.11.2023

19

Table A 3.2:
HLS₁₉ instruments: core items for the measurement of HL based on HLS₁₉-Q47 or HLS₁₉-Q16 or HLS₁₉-Q12

ITEM	HLS ₁₉ -Q47	HLS ₁₉ -Q16	HLS ₁₉ -Q12
CORE-HL1	✓		
CORE-HL2	✓	✓	
CORE-HL3	✓		
CORE-HL4	✓	✓	✓
CORE-HL5	✓	✓	
CORE-HL6	✓		
CORE-HL7	✓		✓
CORE-HL8	✓	✓	
CORE-HL9	✓		
CORE-HL10	✓		✓
CORE-HL11	✓	✓	
CORE-HL12	✓		
CORE-HL13	✓	✓	
CORE-HL14	✓		
CORE-HL15	✓		
CORE-HL16	✓	✓	✓

Vaccination/vaccines literacy not included here: Disease prevention domain

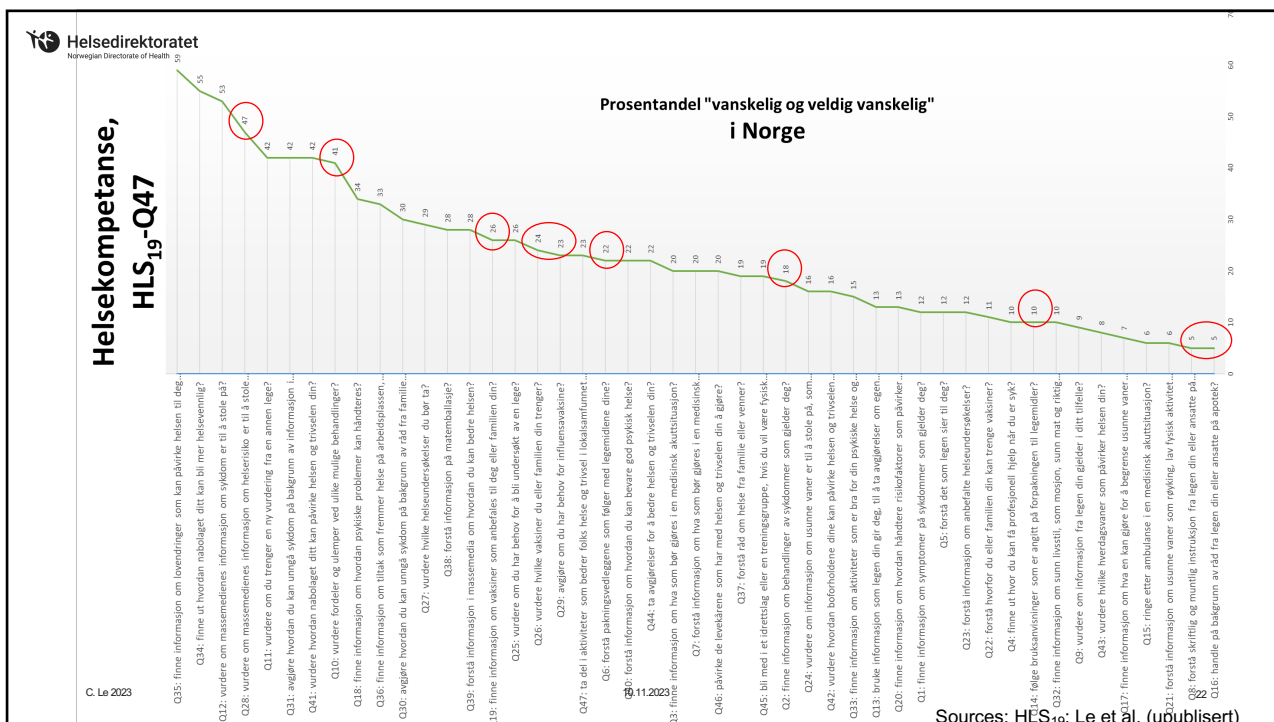
2023

20

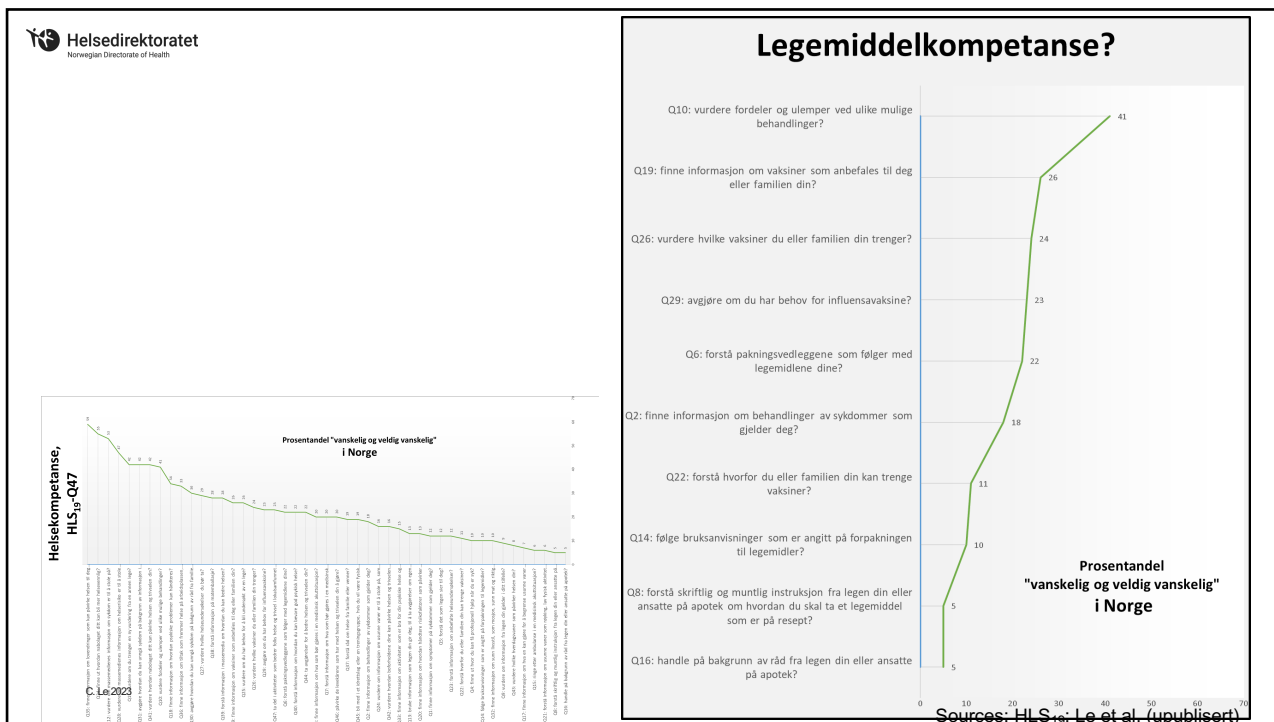
Table A 3.2:
HLS₁₉ instruments: core items for the measurement of HL based on HLS₁₉-Q47 or HLS₁₉-Q16 or HLS₁₉-Q12

ITEM	HLS ₁₉ -Q47	HLS ₁₉ -Q16	HLS ₁₉ -Q12
CORE-HL18 ...to find information on how to handle mental health problems? <i>[Instruction: stress, depression or anxiety]</i>	✓	✓	✓
CORE-HL19 ...to find information on recommended vaccinations for you or your family?	✓		
CORE-HL20 ...to find information on how to handle health risks like being overweight, having high blood pressure or high cholesterol?	✓		
CORE-HL21 ...to understand information about unhealthy habits such as smoking, low physical activity or drinking too much alcohol?	✓	✓	
CORE-HL22 ...to understand why you or your family may need vaccinations?	✓		
CORE-HL23 ...to understand information about recommended health screenings or examinations? <i>[Instructions: e.g. colorectal cancer screening, blood sugar test]</i>	✓	✓	✓
CORE-HL24 ...to judge if information on unhealthy habits, such as smoking, low physical activity or drinking too much alcohol, are reliable?	✓		✓
CORE-HL25 ...to judge when you need to go to a doctor for a check-up?	✓		
CORE-HL26 ...to judge which vaccinations you or your family may need?	✓		
CORE-HL27 ...to judge which health screenings or examinations you should have? <i>[Instructions: e.g. colorectal cancer screening, blood sugar test]</i>	✓		
CORE-HL28 ...to judge if the information on health risks in the mass media is reliable? <i>[Instructions: e.g. Newspapers, TV or Internet]</i>	✓	✓	
CORE-HL29 ...to decide if you should have a flu vaccination?	✓		
CORE-HL30 ...to decide how you can protect yourself from illness using advice from family or friends?	✓		
CORE-HL31 ...to decide how you can protect yourself from illness using information from the mass media? <i>[Instructions: e.g. Newspapers, TV or Internet]</i>	✓	✓	✓

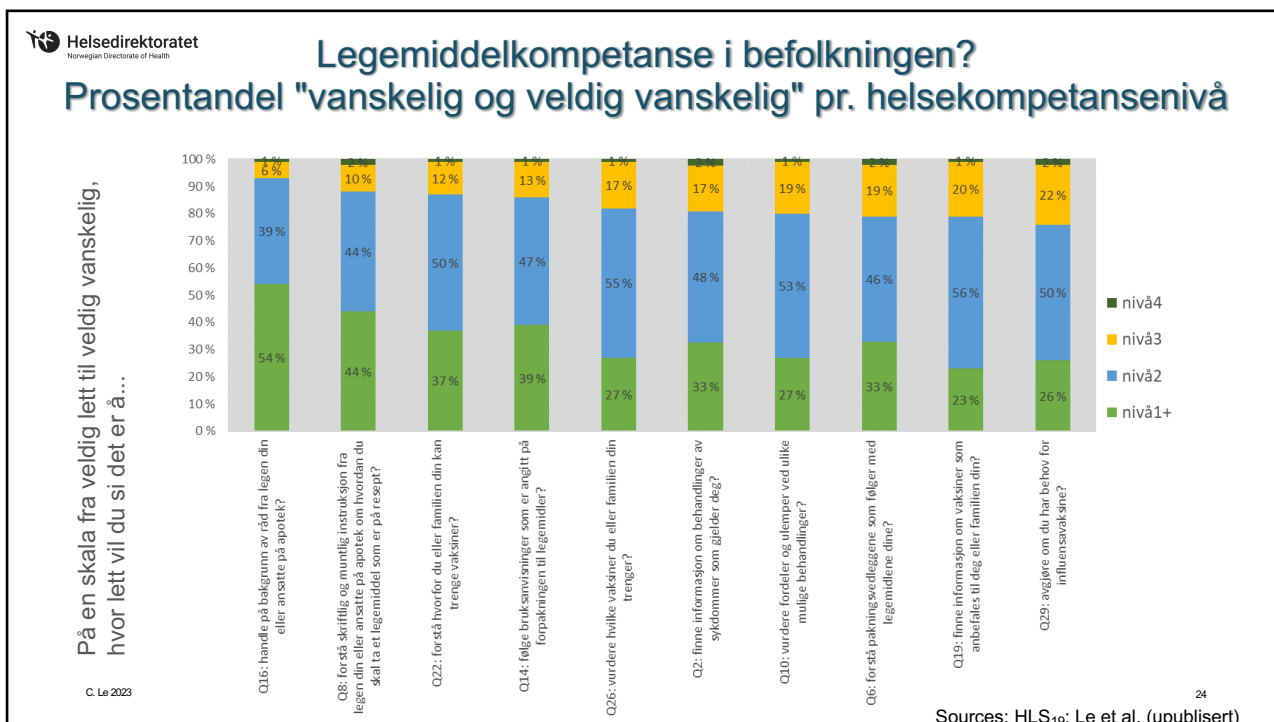
21

22

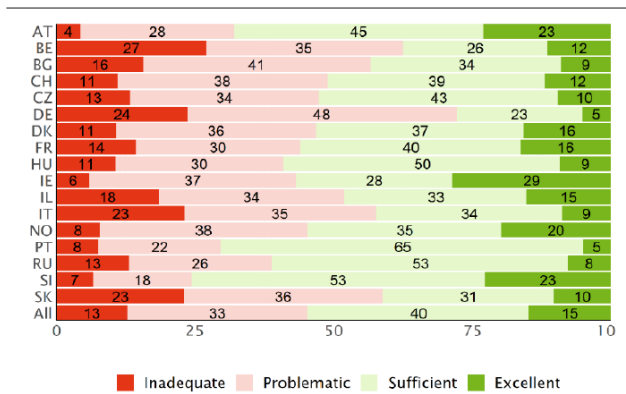
23

24

General health literacy in 17 WHO-European countries

Figure 5.4:
Percentage of respondents by categorical level of General HL as measured by the HLS19-Q12, for each country and the mean for all countries

Source: HLS19 Consortium

The HLS19 Consortium of the WHO Action Network M-POHL (2021): International Report on the Methodology, Results, and Recommendations of the European Health Literacy Population Survey 2019-2021 (HLS19) of M-POHL. Austrian National Public Health Institute, Vienna

25

Across countries:

- 40% at «sufficient» level of HL
- 15% at «excellent» level of HL

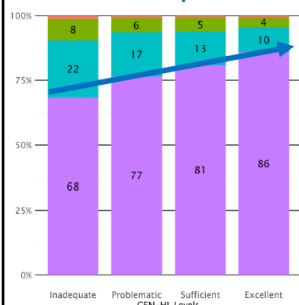
- 33% at «problematic» level of HL
- 13% at «inadequate» level of HL

On average, about 46% of the european population have challenges with health literacy in various degrees

25

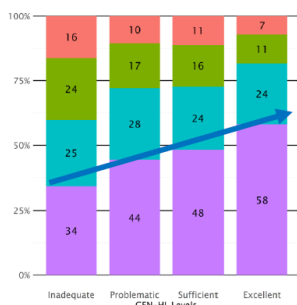
Health literacy makes a difference – Health behavior

Fruit and vegetable consumption

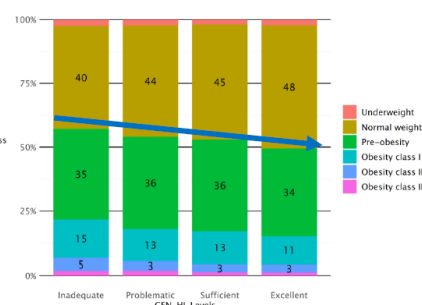
C. Le 2023

Physical activity

10.11.2023

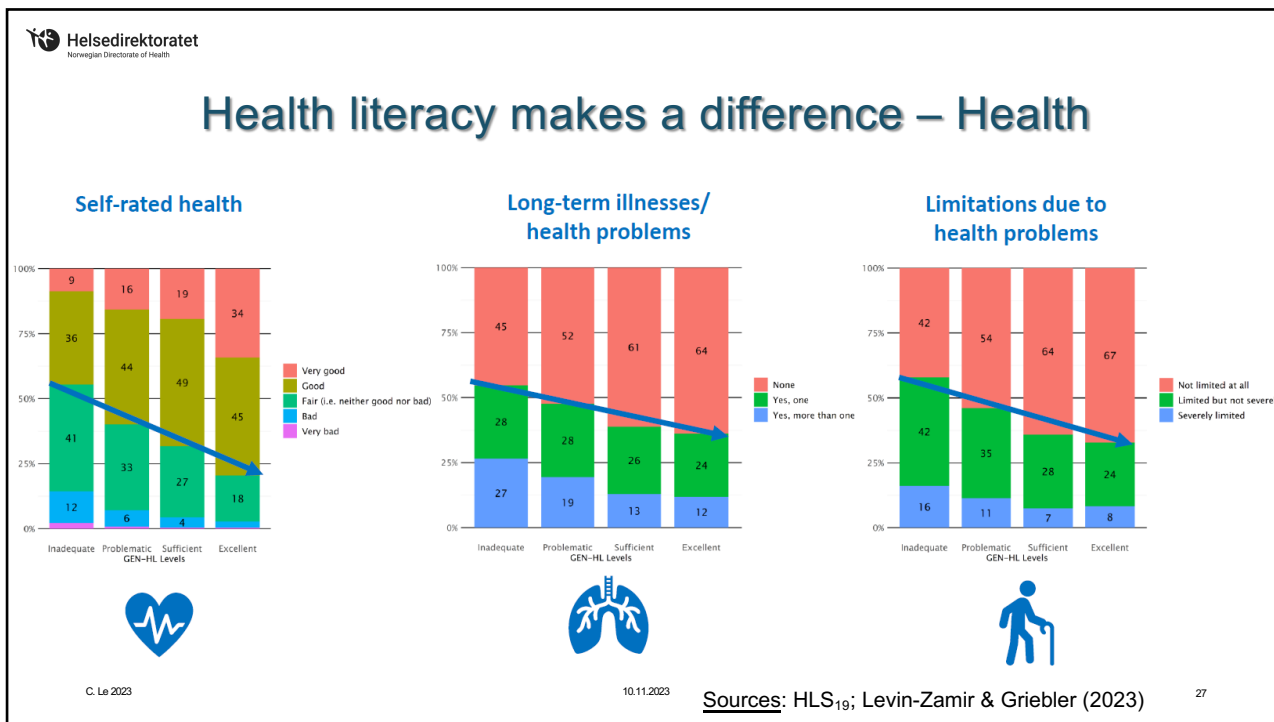
Obesity

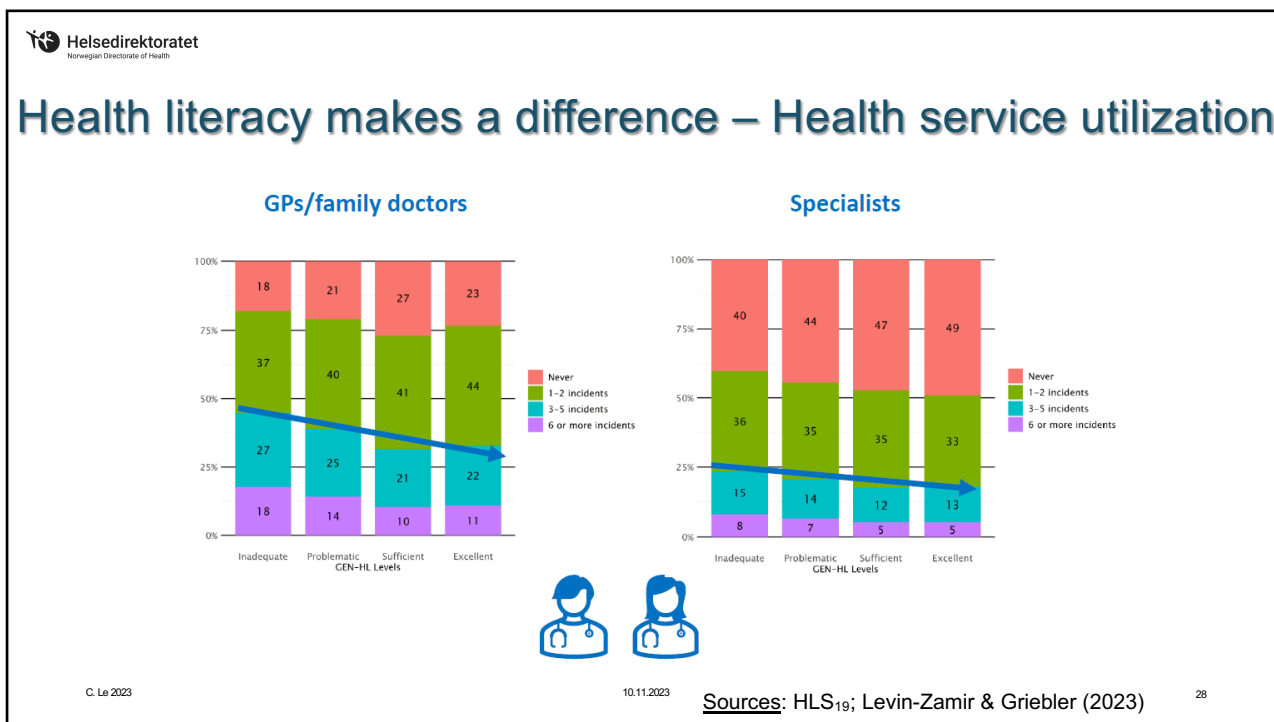
Sources: HLS19; Levin-Zamir & Griebler (2023)

26

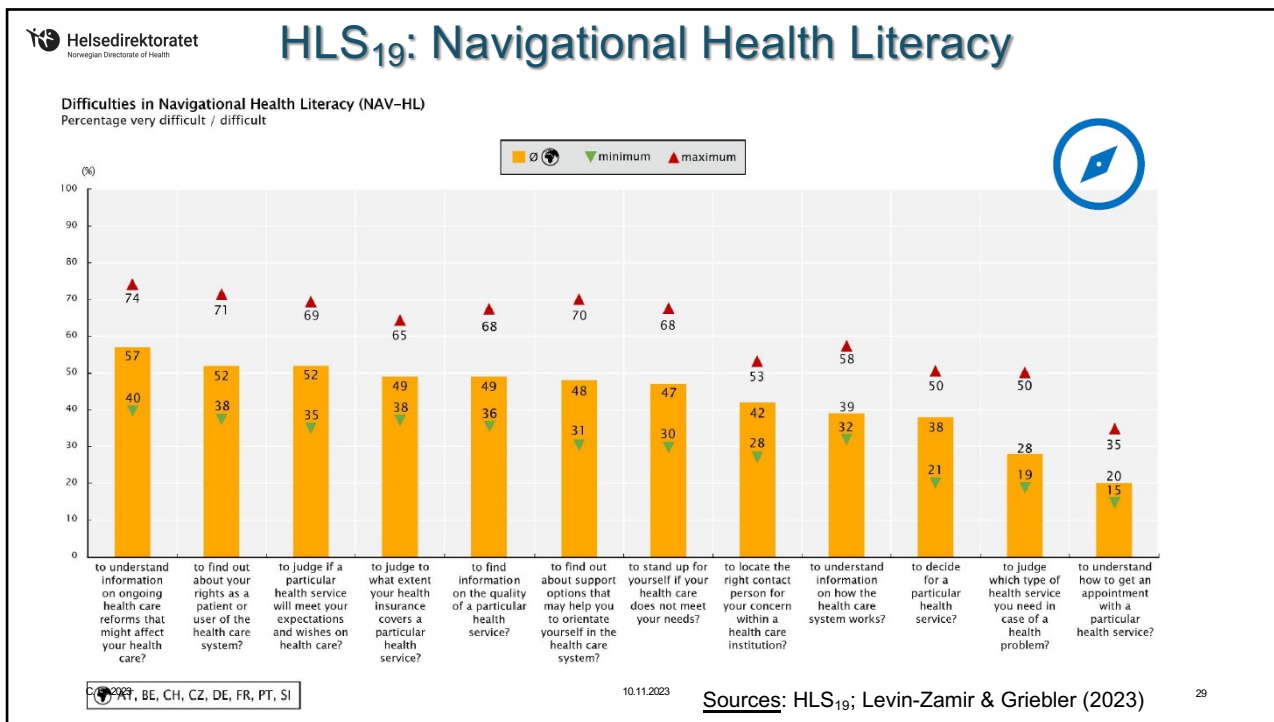
26

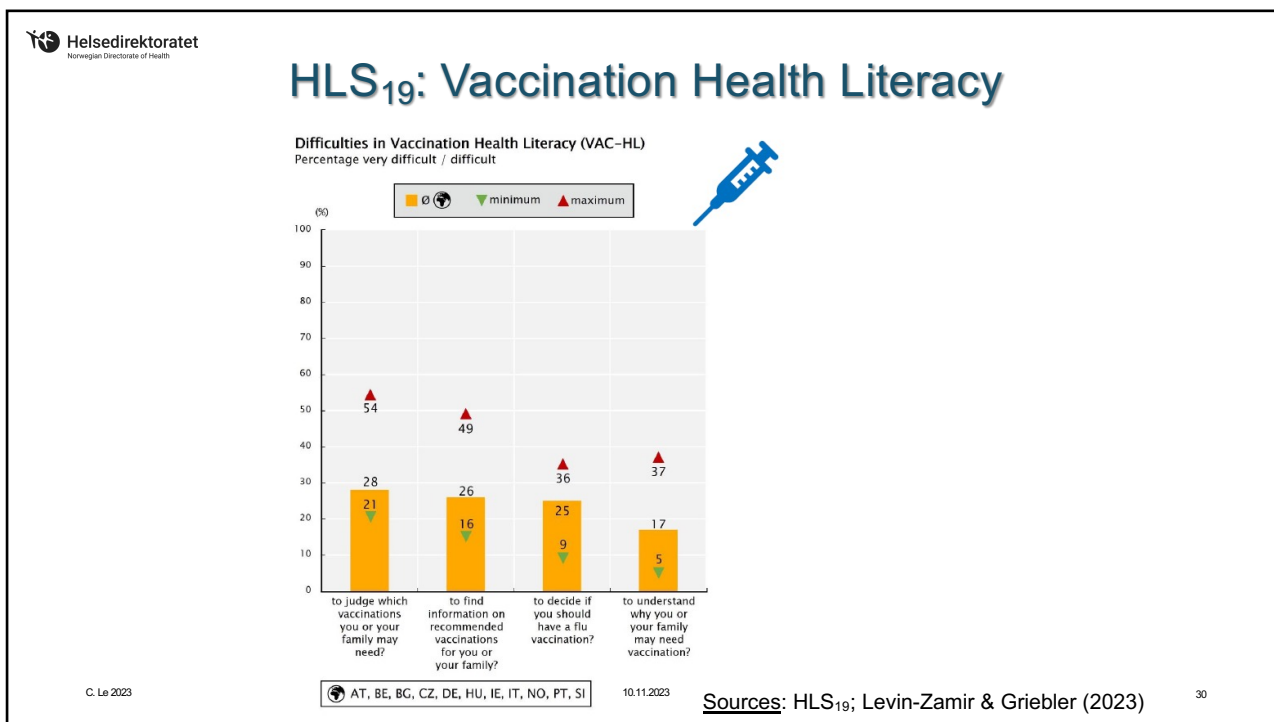
27

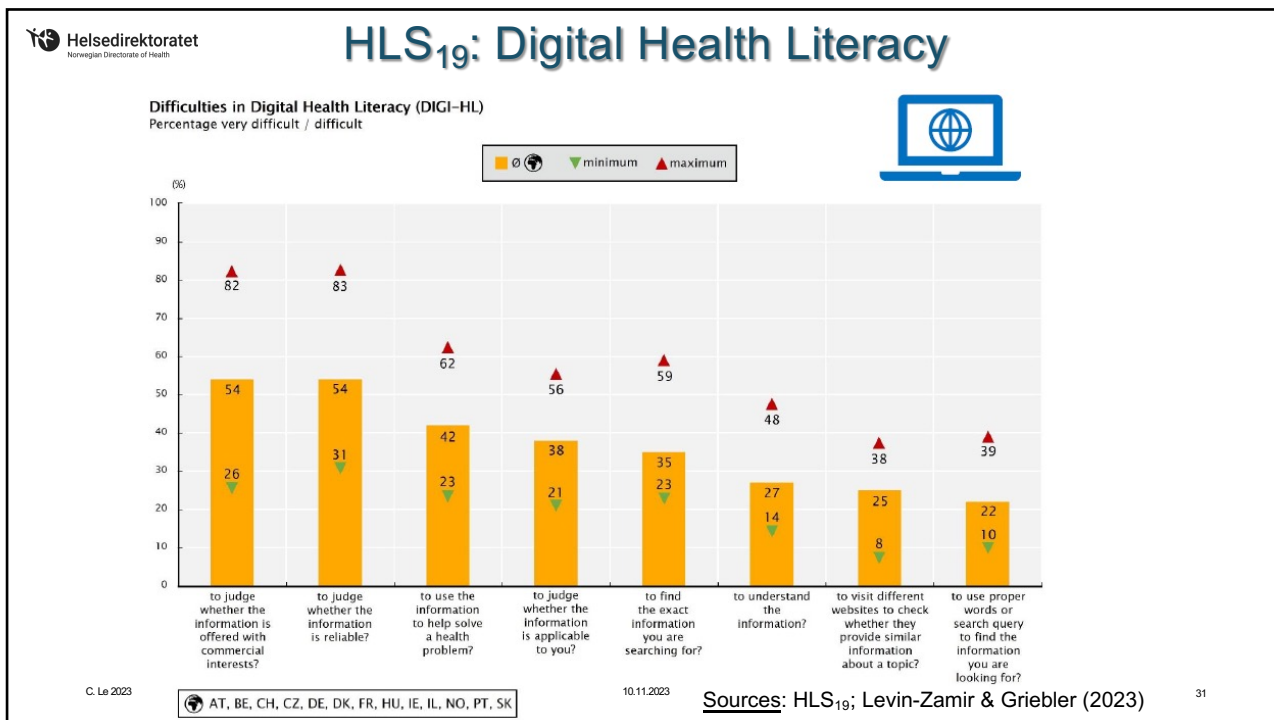
28

29

30

31

World Health Organization, (2021)

Health literacy represents the personal knowledge and competencies that accumulate through daily activities, social interactions and across generations.

Personal knowledge and competencies are mediated by the **organizational structures and availability of resources** that enable people to access, understand, appraise and use information and services in ways that promote and maintain good health and well-being for themselves and those around them.

Health Promotion Glossary of Terms 2021

32

Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Helsekompetanse som et relasjonelt konsept

Helsekompetanse som et relasjonelt konsept. Oversatt og tilpasset fra Sørensen et al. (2019).

C. Le 2023 10.11.2023 Finbråten et al., 2023 33

33

Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Styrke helsekompetanse krever innsatser rettet mot både personer og systemet/tjenester

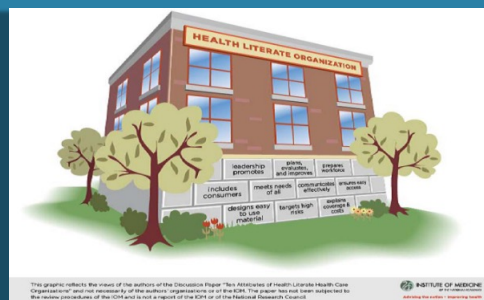
Inspirert av Parker (2009) og Nutbeam & Muscat, (2020)

C. Le 2023 10.11.2023 34

34

Helsekompetansevennlige helsetjenester

omhandler de tilpasninger som helsetjenestene gjør for å forenkle pasienters og befolkningens muligheter til å navigere, forstå og bruke informasjonen og tjenestene

Helsekompetansenking og helsekompetansehensyn må integreres i organisering, planlegging, evaluering og arbeid med pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

Helse- og omsorgsdepartementet (2019)

35

” Organisatorisk helsekompetanse:

Helsepersonell må ha kunnskap om og praktiske ferdigheter knyttet til helsekompetanse.

Helsekompetanse må inkluderes i læringsutbyttebeskrivelsen til de helsefaglige grunnutdanningene.

Helse- og omsorgsdepartementet (2019)

36

37

● 4 virkeområder

- 8 standarder
- 21 delstandarder
- 155 indikatorer

C. Le 2023

Interessenter	Pasienter	Ansatte	Lokalsamfunnet	Organisasjonsstrukturer og prosesser
Domene 1 Tilgang til, opphold på og arbeid i helseorganisasjonen	Standard 4: Organisasjonen legger til rette for enkel navigering og tilgang til tjenester, dokumenter og materiell.			Standard 1: Organisasjonen implementerer beste praksis for organisatorisk helsekompetanse i alle strukturer og prosesser. Standard 2: Organisasjonen utvikler dokumenter, materialer og tjenester i aktivt samarbeid med interessenter.
Domene 2 Diagnoser, behandling og pleie	Standard 5: Organisasjonen anvender beste praksis for helsekompetanse i alle former for kommunikasjon med pasienter og brukere.	Standard 3: Organisasjonen gir ansatte opplæring om individuell og organisatorisk helsekompetanse, og gjør dem i stand til å anvende dette i praksis.	Standard 8: Organisasjonen bidrar til å styrke helsekompetansen i lokalbefolkningen og formidler kunnskap om organisatorisk helsekompetanse i opptaksområdet.	
Domene 3: Sykdomshåndtering og forebygging	Standard 6: Organisasjonen styrker helsekompetansen hos pasienter og pårørende under sykehusopphold og etter utskrivning.	Standard 7: Organisasjonen styrker helsekompetansen hos de ansatte med hensyn til arbeidsrelaterte risikoer og personlig livsstil.		
Domene 4: Utvikling av en sunn livsstil				

10.11.2023

38

Eksempler på indikatorer

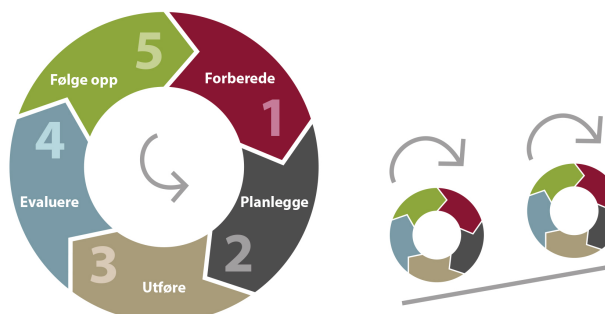
Delstandard	Indikator
2.1 Organisasjonen involverer pasienter og brukere i utvikling og evaluering av pasientorienterte dokumenter, materialer og tjenester	2.1.3 Retningslinjer og prosedyrer for bruker-/pasientkommunikasjon blir utviklet og prøvd ut av brukere og pasienter i tillegg til ansatte (f.eks. blant brukere med begrensede leseferdigheter, med innvandrerbakgrunn e.l.).
3.1 Organisasjonen anser helsekompetanse som en viktig fagkompetanse hos ansatte med pasientkontakt	3.1.2 Organisasjonen sikrer at ansatte – spesielt nyansatte og ansatte med pasientkontakt – får opplæring i helsekompetanse og hvordan kommunikasjonen kan tilpasses bruker/pasient.
4.1 Organisasjonen legger til rette for at det er enkelt å komme i kontakt med dem gjennom en brukervennlig nettside og kontakttелефон (sentralbord/resepsjon e.l.)	4.1.3 Organisasjonens nettside er tilgjengelig på flere språk.
5.3 Digitale tjenester og nye medier har høy kvalitet, er lett tilgjengelige og enkelt å bruke	5.3.2 Alle digitale tjenester og nye medier som er tilgjengelige gjennom nettportaler, apper mv. er teknisk anvendelige på ulike plattformer, inneholder handlingsorientert informasjon og er lett å bruke for målgruppene.
5.5 At innholdet i kommunikasjonen er lett å forstå og anvende for pasienten, anses som et nødvendig tiltak for kvalitet- og pasientsikkerhet	5.5.4 Det finnes en oversikt over rutiner og prosedyrer for pasienter som er mer sårbare, og som krever ekstra innsats for å sikre at pasienten har forstått informasjonen fullt ut.

39

- Gjøres mye når det gjelder helsekompetanse i direkte pasientkontakt, men ikke alltid satt i system (retningslinjer, prosedyrer osv.)
- Enkelt å komme i kontakt og finne frem til helseinstitusjonen
- Fokus på hvordan man kommuniserer og tilpassing av kommunikasjon – på den måten øke helsekompetansen
- Skorter litt på
 - **Strukturer, prosesser, retningslinjer og prosedyrer**
 - **Opplæring av ansatte om helsekompetanse og kommunikasjonsstrategier**
 - **Arbeid rettet mot lokalbefolkningen/opptaksområdet**

Finbråten et al., 2023

Bevarings- og forbedringsområder

40

 Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Fremmende og hemmende faktorer for bruk av kartleggingsverktøyet

- Nyttig og bevisstjørende
- Grunnlag for forbedringsprosesser
- Synergier mellom helsekompetanse og nærliggende begreper
- Relevant

- Omfang
- Språk
- Helsekompetanse som ukjent begrep

Finbråten et al., 2023

C. Le 2023 10.11.2023

41

41

 Helsedirektoratet
Norwegian Directorate of Health

Hovedkonklusjoner

En kort, tilpasset versjon av verktøyet vil kunne...

- støtte implementeringen av helsekompetansevennlige helsetjenester
- gi muligheter for utvikling av nye nasjonale kvalitetsindikatorer for organisatorisk helsekompetanse
- bidra til å sikre likeverdige helse- og omsorgstjenester til hele befolkningen
- bidra til å redusere sosialt skapte helseforskjeller

42

«Take-home message»

Folk har forskjellig:

- tilgang til helsetjenester (alt fra helsefremming, sykdomsforebygging til bruk av helsetjenester)
- tilgang på helseinformasjon (inkl, legemiddel)
- muligheter til å ta avgjørelser om helse
- muligheter til å mestre helseutfordringer

Helsekompetanse og organisatorisk helsekompetanse spiller en nøkkelrolle!

C. Le 2023

43

43

Helsedirektoratet
 Norwegian Directorate of Health

Takk for oppmerksomheten!

Kontaktinformasjon:

christopher.le@helsedir.no

Tlf.: (+47) 476 47 265

44